

ADVIES

Ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van het marien ruimtelijk plan 2013-2019

SALV, 27 september 2013 (nr. 2013-18)

Contactpersoon SALV: Dirk Van Guyze

1 Inleiding

Van 2 juli 2013 tot en met 29 september 2013 organiseerde de bevoegde Federale Overheidsdienst (FOD) Volksgezondheid een openbare raadpleging over het ontwerp van Marien Ruimtelijk Plan (MRP) en het bijhorende milieueffectenrapport (plan-MER). De raadpleging op basis van artikel 4, § 1 van de wet van 13 februari 2006 is gericht op het verzamelen van socio-economische en milieu gerelateerde informatie, teneinde een gebalanceerd marien ruimtelijk plan te kunnen aannemen.

Op 9 juli 2013 vond in het stadhuis van Oostende een openbare overlegvergadering plaats, georganiseerd door de bevoegde minister Vande Lanotte, waarbij het ontwerp plan werd toegelicht, gevolgd door de mogelijkheid tot vraagstelling.

Naar aanleiding van de publieksraadpleging, besloot de Technische Werkcommissie Visserij (TWV) van de SALV om op eigen initiatief een advies neer te leggen. In het oprichtingsdecreet van de SALV staat immers vermeld dat de Raad uit eigen beweging advies kan uitbrengen, ook over ontwerpen van regelgeving die uitgaan van de federale overheid. In dat verband is te melden dat de SALV reeds eerder adviseerde over bijvoorbeeld de ontwerprapporten Kaderrichtlijn Mariene Strategie, opgemaakt vanuit de federale overheid¹.

Het advies kwam tot stand tijdens de vergaderingen van de TWV van 10/09 en 23/09. Als uitzondering op dit unaniem advies laat Natuurpunt, met minderheidsstandpunt, optekenen om de bodemimpactvrije zone in Natura 2000 uit te breiden en om de “Vlakte van de Raan” te erkennen als speciale beschermingszone.

Het ontwerpadvies van de TWV werd vervolgens tijdens de plenaire zitting van de SALV van 27/09 na toelichting, overgenomen en bekrachtigd als SALV advies.

Het advies werd zowel overgemaakt aan Kris Peeters, Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, bevoegd voor visserij als aan Johan Vande Lanotte, Vice-eerste minister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee, bevoegd voor marien milieu en mariene mobiliteit.

Piet Vanthemsche

Emiel Brouckaert

Voorzitter SALV

Voorzitter TWV

¹ [SALV advies](#) van 29 mei 2012

2 Krachtlijnen

De Raad stelt vast dat het ontwerp Marien Ruimtelijk Plan (MRP) op een relatief korte tijd tot stand is gekomen en dat het ontwerp MRP bovendien reeds zeer concrete maatregelen bevat, bijvoorbeeld inzake de realisatie van Natura 2000 (SBZ-H Vlaamse Banken).

De Raad begrijpt de noodzaak van een marien ruimtelijk plan (MRP), maar pleit in het algemeen voor een maximale toegankelijkheid van het Belgisch Deel van de Noordzee (BDN) ten behoeve van visserij.

De Raad is bezorgd over de gevolgen van de vermindering van flexibiliteit om te zoeken naar duurzame vangsten door de inperking van de ruimte. Het verplichte verplaatsen van visserij-activiteiten kan leiden tot concentratie en/of een noodzaak om die activiteiten uit te voeren in een gebied waar meer milieu-impact per vangsthoeveelheid kan voorkomen dan bij meer open ruimte. Ook op het vlak van economische leefbaarheid vormt dit een probleem.

De Raad wijst tevens op de mogelijke impact op het milieu en meer specifiek op de visbestanden en de bodemintegriteit vanwege lawaaihinder, magnetische velden en andere eventuele gevolgen van de vele nieuwe projecten in het gehele BDN. Immers, met het plan komt nu duidelijk naar boven hoe intensief het Belgisch gedeelte van de Noordzee gebruikt wordt door allerhande (ook veel relatief nieuwe) actoren.

De Raad vraagt om werk te maken van een flankerend beleid voor de kustvisserij bij de verdere uitwerking van het MRP en pleit ervoor om de beschermingsmaatregelen voor Natura 2000 gebieden uit te werken in samenspraak met de belanghebbenden.

Tevens vindt de Raad de tabel met de indeling van visserijtechnieken volgens bodemberoering, zoals opgenomen in bijlage 1 van het MRP, niet correct en te statisch.

3 Situering

3.1 Europees en Belgisch federaal beleidskader van het marien ruimtelijk plan (MRP)

3.1.1 *EU geïntegreerd maritiem beleid²: EU maritieme ruimtelijke ordening (MRO)*

In 2008 werd door de Europese Commissie de mededeling *Routekaart naar maritieme ruimtelijke ordening: werken aan gemeenschappelijke principes in de EU*³ uitgevaardigd. De toegenomen activiteit op de Europese zeeën leidt volgens de mededeling van de Europese Commissie enerzijds tot concurrentie tussen de belangen van verschillende sectoren, zoals scheepvaart en maritiem vervoer, offshore-energie, havenontwikkeling, visserij en aquacultuur en baart anderzijds zorgen wat de milieueffecten betreft. Door de klimaatverandering, met name de stijging van de zeespiegel, de aanzuring, de stijgende watertemperatuur en de frequentie van extreme weersomstandigheden, is het waarschijnlijk dat een verschuiving zal optreden in de economische activiteiten op zee en dat mariene ecosystemen wijzigingen zullen ondergaan. Maritieme ruimtelijke ordening (MRO) kan sterk bijdragen aan het verzachten van milieueffecten doordat zij een efficiënte benutting van de maritieme ruimte en het gebruik van hernieuwbare energie kan bevorderen. Ook bij de kostenefficiënte aanpassing aan de effecten van de klimaatverandering in maritieme gebieden en kustwateren kan MRO een belangrijke rol spelen.

Daarnaast is MRO volgens de Europese Commissie een hulpmiddel voor betere besluitvorming. Het biedt een kader voor het maken van keuzen tussen concurrerende menselijke activiteiten en het beheren van effecten op het mariene milieu. Doel is overeenkomstig de EU-strategie voor duurzame ontwikkeling sectorale belangen met elkaar in evenwicht te brengen en tot een duurzaam gebruik van de mariene hulpbronnen te komen.

MRO moet gebaseerd zijn op de specifieke kenmerken van de verschillende mariene regio's en subregio's. Het is een proces waarbij gegevens worden verzameld, belanghebbenden worden geraadpleegd en op participatieve wijze plannen worden ontwikkeld, die daarna worden uitgevoerd, gehandhaafd, beoordeeld en herzien.

In de mededeling van de Commissie werd ook verwezen naar het Masterplan van België, namelijk *België heeft een "masterplan", waarin het gebruik maakt van zonering om mariene ruimte aan specifieke maritieme gebruiksdoeleinden toe te wijzen. De impuls daartoe kwam van de sectoren zand- en grindontginning en de offshore windenergie. In een tweede planfase zullen locaties voor beschermde mariene gebieden worden vastgelegd (NATURA 2000-netwerk). Het plan schrijft voor dat vergunningen en machtigingen voor een bepaalde activiteit alleen binnen de daartoe aangewezen zones kunnen worden verleend. Het wordt op geregelde tijdstippen gemonitord en geëvalueerd*⁴.

3.1.2 *De Europese kaderrichtlijn mariene strategie.*

Het algemene doel van de Kaderrichtlijn Mariene Strategie⁵ is het vaststellen van een kader waarbinnen de lidstaten de nodige maatregelen nemen om uiterlijk in 2020, voor alle zeeën die vallen onder de rechtsbevoegdheid van de lidstaten (tot 200 zeemijl van de kust) een goede milieutoestand van het mariene milieu te bereiken of te behouden.

² Het geïntegreerd maritiem beleid streeft naar een meer samenhangende aanpak van maritieme zaken met meer samenwerking tussen beleidsterreinen en omvat het beleid op de volgende gebieden: blauwe groei, mariene gegevens en kennis, maritieme ruimtelijke ordening, geïntegreerd maritieme bewaking, zeegebiedsstrategieën

³ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0791:FIN:NL:PDF>

⁴ <http://www.mumm.ac.be/EN/Management/Sea-based/index.php>

⁵ Richtlijn 2008/56/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het beleid ten aanzien van het mariene milieu (Publicatieblad L 164 van 25 juni 2008). Veelal wordt de afkorting MSFD (Marine Strategy Framework Directive) gebruikt.

Volgens artikel 2, lid 4 van de Kaderrichtlijn Mariene Strategie wordt ‘Goede milieutoestand’ gedefinieerd als *de milieutoestand van de mariene wateren wanneer deze tot ecologisch verscheiden en dynamische oceanen en zeeën leiden die schoon, gezond en gelet op hun intrinsieke omstandigheden productief zijn, en wanneer het gebruik van het mariene milieu op een duurzaam niveau is, aldus het potentieel voor gebruik en activiteiten door de huidige en toekomstige generaties veilig stellend.*

Om deze doelstellingen te verwezenlijken, stellen de lidstaten een operationeel programma op. De maatregelen dienen te worden uitgewerkt met inachtneming van hun economische en sociale gevolgen. De lidstaten moeten de redenen aangeven waarom enkele van deze maatregelen niet kunnen worden gerealiseerd (optreden of niet-optreden van een andere staat, overmacht, enzovoort). Voor hun tenuitvoerlegging moeten de maatregelen die door de staten zijn vastgesteld aan effectbeoordelingen en kosten-batenanalyses worden onderworpen.

De uitvoering van de Kaderrichtlijn Mariene Strategie staat omschreven in de Algemene Beleidsnota Marien Milieu en in de Beleidsplannen mariene beschermde gebieden in het Belgische deel van de Noordzee⁶, beide documenten van de federale overheid. Deze laatste stelde de volgende timing voor de implementatie van de kaderrichtlijn voorop:

- juni 2010: Omzetting van de richtlijn in federale wetgeving.
- juli 2012: Initiële beoordeling van de huidige milieutoestand en de milieueffecten van de menselijke activiteiten. De vastlegging van de omschrijving van “goede milieutoestand” en de vaststelling van een reeks milieudoelen.
- juli 2013: Programma van ruimtelijke beschermingsmaatregelen met betrekking tot Natura 2000 gebieden.

3.1.3 De Wet Marien Milieu dateert van 20 januari 1999⁷.

Met de wet van 20 juli 2012 werd deze wet uitgebreid met ruimtelijke planning. Het opschrift van de wet luidt sindsdien *Wet ter bescherming van het mariene milieu en ter organisatie van de mariene ruimtelijke planning in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België*.

Met de wet van 20 juli 2012 werd ook een hoofdstuk IIbis ingevoegd inzake de organisatie van de mariene ruimtelijke planning, met name werden de modaliteiten bepaald voor een marien ruimtelijk plan voor de Belgische wateren en de verschillende principes die de gebruikers van de Belgische mariene waters in acht moeten nemen. Hiertoe behoren het voorzorgsprincipe, het principe van duurzaam beheer, het vervuiler-betaalt-principe,... Deze wet betekende ook dat bouwkundige, industriële, commerciële en publicitaire activiteiten vergunningsplichtig werden. Aan het verkrijgen van een vergunning werd een milieueffectenrapport en –beoordeling gekoppeld. Op deze manier werd verzekerd dat ieder individu gelijke rechten heeft voor het uitoefenen van zijn activiteiten op zee en dat er plaats is voor de natuur.

De uitvoering van het hoofdstuk IIbis uit de wet van 20 juli 2012 gebeurt in het koninklijk besluit van 13 november 2012 betreffende de instelling van een raadgevende commissie en de procedure tot aanneming van een marien ruimtelijk plan in de Belgische zeegebieden.

De Wet Marien Milieu definieert ‘marien ruimtelijk plan’ als *een plan dat de gewenste ruimtelijke driedimensionale en temporele structuur van de menselijke activiteiten organiseert, op basis van een langetermijnvisie en aan de hand van duidelijke economische, sociale en ecologische doelstellingen. Dit plan is gericht op de coördinatie van beslissingen die een ruimtelijke impact hebben op de zeegebieden en verzekert dat elke belanghebbende bij het proces betrokken wordt.*

⁶ http://www.health.belgium.be/filestore/17946704/BELEIDSPPLAN_25%20JULI_2009-FINAL_17946704_nl.pdf

⁷ [Wet van 20 januari 1999](#)

De verschillende elementen uit het MRP worden opgesomd onder artikel 5bis, §4. Volgens deze paragraaf heeft het MRP volgende structuur:

1° een ruimtelijke analyse van de Belgische zeegebieden;

2° een langetermijnvisie betreffende het ruimtelijk gebruik van de Belgische zeegebieden;

3° duidelijke economische, sociale, milieu- en veiligheidsdoelstellingen, die ten minste de volgende onderdelen omvatten :

a) de effectieve doelstellingen;

b) de indicatoren die een betrouwbare aanwijzing vormen voor het bereiken van de gewenste doelstelling of van een gewenste gedragswijziging;

4° de maatregelen, instrumenten en acties tot uitvoering van het marien ruimtelijk plan.

3.1.4 Minister Vande Lanotte kondigt in zijn Algemene Beleidsnota 'Economie, Consumenten en Noordzee'⁸ via een ruim participatief proces een nieuw globaal marien ruimtelijk plan aan.

Sinds 2012 staat de opmaak van een nieuw marien ruimtelijk plan hoog op de politieke agenda. Bij de vaststelling van het plan wordt volgens de beleidsnota van minister Vande Lanotte rekening gehouden met verschillende elementen zoals de mogelijke afbakening van een nieuw gebied voor windmolens, de mogelijke inplanting in zee van andere hernieuwbare energievormen dan windenergie, de mogelijkheid grensoverschrijdende mariene beschermde gebieden te creëren...

3.2 Procedure voor de opmaak en de aanneming van het marien ruimtelijk plan (MRP).

Het koninklijk besluit van 13 november 2012 *betreffende de instelling van een raadgevende commissie en de procedure tot aanneming van een marien ruimtelijk plan in de Belgische zeegebieden* beschrijft de procedure bij het tot stand komen van het MRP.

De federale minister voor de Noordzee stelt een voorontwerp van marien ruimtelijk plan vast en legt dit voorontwerp voor aan de raadgevende commissie, die binnen de dertig dagen na ontvangst van het voorontwerp een gemotiveerd advies omtrent het voorontwerp aan de minister toestuur.

De voorzitter van de raadgevende commissie nodigt het Vlaams gewest, conform artikel 1, §3 van het KB, uit om één of meerdere vertegenwoordigers af te vaardigen, die aan de debatten kunnen deelnemen met een raadgevende stem. De voorzitter kan ook een beroep doen op experts, die niet aan de debatten deelnemen en niet stemgerechtigd zijn.

De minister neemt na ontvangst van het advies van de raadgevende commissie het voorontwerp aan als ontwerp marien ruimtelijk plan, na principiële goedkeuring in de federale ministerraad.

Vervolgens onderwerpt de minister op basis van artikel 4§1 van datzelfde KB het ontwerp marien ruimtelijk plan aan een openbaar onderzoek overeenkomstig artikel 14, § 1, eerste lid, van de wet van 13 februari 2006 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's en de inspraak van het publiek bij de uitwerking van de plannen en programma's in verband met het milieu. Het openbaar onderzoek wordt uitgebreid naar de socio-economische effecten van het ontwerp marien ruimtelijk plan en verloopt volgens de modaliteiten en termijnen vermeld in artikel 14, § 1, tweede tot vierde lid, van de voornoemde wet van 13 februari 2006.

⁸ Doc 53 1964/020 van 23 december 2011

Volgens artikel 4, §2 van het KB van 13 november 2012 legt minister Vande Lanotte het ontwerp marien ruimtelijk plan eveneens voor advies voor aan onder andere de gewestregeringen en aan elke instantie die hij nuttig acht.

In een verklaring vat de minister samen hoe rekening werd gehouden met deze adviezen en meldt dit ook door een brief aan de gewestregeringen.

Na verwerking van alle input komt het MRP als ontwerp KB op de agenda van de federale regering teneinde het KB definitief vast te stellen.

Een voorontwerp van marien ruimtelijk plan werd in uitvoering van het koninklijk besluit van 13 november 2012⁹ *betreffende de instelling van een raadgevende commissie en de procedure tot aanneming van een marien ruimtelijk plan in de Belgische zeegebieden* in januari 2013 voor advies voorgelegd aan een raadgevende commissie.

De raadgevende commissie is samengesteld uit verschillende afgevaardigden uit diverse federale overheidsdiensten, waarbij ook het Vlaams gewest vertegenwoordigers kan afvaardigen met een raadgevende stem.

Na advies van de raadgevende commissie (1 maart 2013) en na principiële goedkeuring door de federale ministerraad op 24 mei 2013, werd het voorontwerp van marien ruimtelijk plan aangenomen als een ontwerp.

Het ontwerp marien ruimtelijk plan (MRP) is gericht op de coördinatie (door het Directoraat Generaal Leefmilieu van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu) van beslissingen met een ruimtelijke impact op de zeegebieden. Het ontwerp MRP omvat een ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van het marien ruimtelijk plan (42 artikels) en 4 bijlagen.

Het ontwerp MRP is onderworpen aan de wet van 13 februari 2006 *betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's en de inspraak van het publiek bij de uitwerking van de plannen en programma's in verband met het milieu*¹⁰.

In deze wet is bepaald (artikel 14, §1) dat het ontwerpplan, vergezeld van het milieueffectenrapport, voor raadpleging wordt voorgelegd aan het publiek. De publieksraadpleging duurt 60 dagen en wordt opgeschort tussen 15 juli en 15 augustus. Gedurende die periode kunnen opmerkingen op het ontwerp worden gegeven.

3.3 Voorwerp van advies

3.3.1 Overzicht van de documenten

Het ontwerp van marien ruimtelijk plan omvat volgende documenten:

- Een ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van het marien ruimtelijk plan. In dit ontwerp worden de coördinaten van de binnen het MRP afgebakende zones vastgelegd, samen met de dwingende bepalingen ten aanzien van de rechtsonderhorigen en de wijzigingsbepalingen van andere regelgeving.

⁹ Staatsblad van 28.11.2012

¹⁰ [Wet van 13 februari 2006](#)

- Bijlage 1 bij het ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van het marien ruimtelijk plan: *Inleiding bij het marien ruimtelijk plan en ruimtelijke analyse van de zeegebieden*;
- Bijlage 2 bij het ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van het marien ruimtelijk plan: *Langetermijnvisie, doelstellingen, indicatoren en ruimtelijke beleidskeuzes*;
- Bijlage 3 bij het ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van het marien ruimtelijk plan: *Acties tot uitvoering van het marien ruimtelijk plan*;
- Bijlage 4 bij het ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van het marien ruimtelijk plan: *Kaarten*.
- Een milieueffectenrapport van het ontwerp van marien ruimtelijk plan (plan-MER), uitgevoerd door Arcadis¹¹.

3.3.2 Ontwerp van KB

Het ontwerp van koninklijk besluit (KB) tot vaststelling van het marien ruimtelijk plan omvat 42 artikels, onderverdeeld in 3 hoofdstukken.

1. Definities en bepalingen betreffende het bindend karakter (artikels 1-5)

Dit hoofdstuk omvat een aantal definities en verwijst naar de bijlagen 1, 2 en 3. Bijlage 1 *Ruimtelijke analyse van de zeegebieden* wordt in artikel 2 vastgesteld als een informatief deel bij het ontwerp van KB. Bijlage 2 *Langetermijnvisie, doelstelling, indicatoren en ruimtelijke beleidskeuzes* en bijlage 3 *Acties tot uitvoering van het marien ruimtelijk plan* (artikel 3 en 4 in het ontwerp KB) zijn bindend voor de federale overheid. Artikel 5 (het hoofdstuk 2. – Zonering en randvoorwaarden) stelt dat de artikels 6-15 bindend zijn voor de overheden en de rechtsonderhorigen.

Bindende bepalingen:

- Langetermijnvisie, doelstelling, indicatoren en ruimtelijke beleidskeuzes (bijlage 2). In deze bijlage wordt een globale visie ontwikkeld en worden de specifieke ruimtelijke uitgangspunten bepaald. Tevens omvat dit deel ook de specifieke doelstellingen en de ruimtelijke beleidskeuzes. De kerndoelstellingen voor het BDN zijn:
 - bereiken van een duurzame mariene economie;
 - verzekeren van een sterke, gezonde en rechtvaardige gemeenschap;
 - leven met randvoorwaarden vanuit het milieu;
 - promoten van een goed bestuur;
 - verantwoord gebruik van degelijke wetenschappelijke basis.
- Acties tot uitvoering van het marien ruimtelijk plan (bijlage 3). Het betreft volgende acties:
 - acties ter realisatie van de milieudoelstellingen, zoals het halen van een goede milieutoestand, goede oppervlaktewatertoestand en gunstige staat van instandhouding en verder stimuleren van duurzame energie;
 - acties ter realisatie van de veiligheidsdoelstellingen zoals veiligheid en bescherming op zee, veiligheid en bescherming tegen stormen en zeespiegelstijging en verdere optimalisatie van de ruimte voor militaire oefeningen;

¹¹ ARCADIS is een internationale onderneming die advies, ontwerp-, ingenieurs- en managementdiensten levert op de gebieden infrastructuur, water, milieu en gebouwen. <http://www.arcadisbelgium.be/index.aspx#sthash.cvOL6HpQ.dpuf>

- acties ter realisatie van de economische doelstellingen, bijvoorbeeld stimuleren van gemeenschappelijke pijpleidingen en kabels, voldoende toegankelijkheid voor de visgronden verzekeren, geïntegreerde aquacultuur mogelijk maken,...
- acties ter realisatie van sociale doelstellingen zoals ervoor zorgen dat er geen blijvende schade aan het zeelandschap wordt toegebracht.

2. Zonering en randvoorwaarden (artikels 6-15)

Dit hoofdstuk, dat bindend is voor de overheden en rechtsonderhorigen, wordt verder onderverdeeld in 10 afdelingen. De afdelingen 1 tot en met 9 beschrijven telkens een kaart uit de bijlage 4 Kaarten.

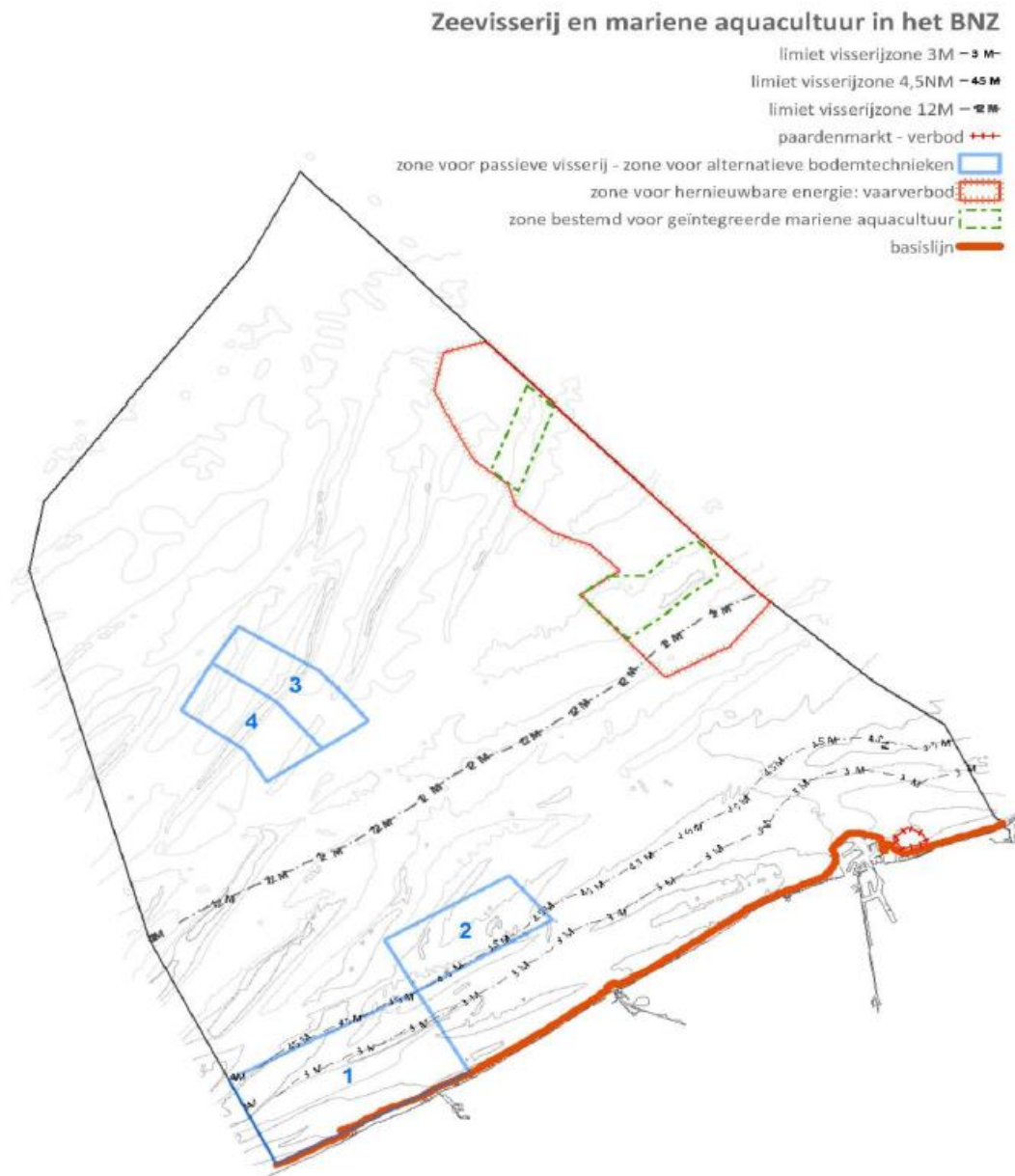
Tabel 1: overzicht van de verschillende afdelingen en artikels in hoofdstuk 2 met verwijzing naar de betreffende kaart uit bijlage 4. De artikels zijn bindend voor de overheden en de rechtsonderhorigen.

Afdeling	Titel afdeling	Artikel	Titel kaart
1	De goede milieutoestand	6	Natuurbescherming
2	Natuurbeschermingsgebieden	7	Natuurbescherming
3	Energieopwekking en –opslag, pijpleidingen en kabels	8	Energie, kabels en pijpleidingen
4	Scheepvaart. Lozing baggerspecie en havenontwikkeling	9	Scheepvaart, lozing baggerspecie en havenontwikkeling
5	Zeevisserij en mariene aquacultuur	10	Zeevisserij en mariene aquacultuur
6	Zand- en grindwinning	11	Zand- en grindwinning
7	Kustverdediging	12	Kustverdediging
8	Militaire activiteiten	13	Militair gebruik
9	Munitiestortplaats	14	Zeevisserij en mariene aquacultuur
10	Wetenschappelijk onderzoek, recreatieve activiteiten, Meetpalen, radars en masten	15	-

Wat betreft de visserij (afdeling 5) wordt gesteld dat de professionele zeevisserij overal in de zeegebieden is toegelaten, met uitzondering van:

- de zone die is afgebakend ter vrijwaring van de gesloten munitiestortplaats;
- de beperkingen overeenkomstig het KB van 11 april 2012 tot instelling van een veiligheidszone rond de kunstmatige eilanden, installaties en inrichtingen voor de opwekking van energie uit het water, de stromen en de winden in de Belgische zeegebieden onder de Belgische rechtsbevoegdheid;
- de beperkingen binnen de 5 zones aangeduid om de bodemintegriteit te behouden (zone 1 tot en met zone 4 en voor de sectoren Kwintebank, Buitenratel en Oostdyck waar een jaarlijkse vermindering van het ontginbaar volume zand van toepassing is). Om de bodemintegriteit te garanderen wordt de visserij binnen de zone van 4,5 zeemijlen van de kust verboden voor vissersvaartuigen met een brutotonnenmaat van meer dan 70 Bruto Tonnage.

De zones 1 tot en met 4 zijn aangeduid op onderstaande kaart.

Figuur 1: Zeevisserij en mariene aquacultuur in het BDN – Zones 1 tot en met 4 geven de zones aan voor passieve visserij en alternatieve bodemtechnieken

- **Zone 1:** de bestaande kustvisserij kan alle visserij-activiteiten voortzetten op voorwaarde dat rolsloffen worden toegepast op het vistuig. Voor de garnalenvisserij is de zeeflap verplicht. Nieuwe vaartuigen mogen het gebied bevissen met niet-bodemberoerende technieken. Bestaande vaartuigen kunnen hun vaartuig vervangen. Volgens bijlage 2 geldt dat de bestaande kustvisserij (O2, O20, O62, O71, O82, O101, O116, O152, O190, O191, Z8, Z55, Z63, Z582, Z700, B65, N32, N34, N57, N58, N79, N86, N93, N95¹²) alle

¹² Elk vaartuig is gekenmerkt door een inschrijvingsletter met nummer. (B=Blankenberge, O=Oostende, N=Nieuwpoort, Z=Zeebrugge)

visserij-activiteiten verder kan zetten op voorwaarde dat rolsloffen worden toegepast op het vistuig.

- Zone 2: enkel niet-bodemberoerende visserijtechnieken en het uittesten van alternatieve bodemberoerende visserijtechnieken zijn toegelaten. Er is een overgangsperiode van drie jaar ingesteld waar bestaande visserijtechnieken in de zone nog zijn toegelaten.
- Zone 3: hier heerst een verbod voor elke vorm van bodemberoerende visserij. Niet-bodemberoerende visserij is wel toegelaten.
- Zone 4: naast niet-bodemberoerende technieken zijn ook alternatieve technieken toegelaten. Deze zone wordt een testzone voor milieuvriendelijke bodemberoerende visserij.

Voor mariene aquacultuur worden er 2 zones afgebakend (figuur 1), gelegen binnen de zone die afgebakend is voor hernieuwbare energie. Er worden twee voorwaarden gekoppeld aan het gebruik van deze zones: de houder van de concessie van het windmolenpark moet zijn akkoord verlenen en het dient om een geïntegreerde vorm van aquacultuur te gaan.

3. Wijzigings- en slotbepalingen (artikels 16-42)

Er worden wijzigingen aangebracht aan volgende koninklijke besluiten:

- Koninklijk besluit van 20 december 2000 betreffende de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van domeinconcessies voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden, in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen;
- Koninklijk besluit van 1 september 2004 betreffende de voorwaarden, de geografische begrenzing en de toekenningsprocedure van concessies voor de exploitatie van de minerale en andere niet-levende rijkdommen in de territoriale zee en op het continentaal plat;
- Koninklijk besluit van 1 september 2004 houdende de regels betreffende de milieueffectenbeoordeling in toepassing van de wet van 13 juni 1969 inzake de exploratie en exploitatie van niet-levende rijkdommen van de territoriale zee en het continentaal plat;
- Koninklijk besluit van 14 oktober 2005 tot instelling van speciale beschermingszones en speciale zones voor natuurbehoud in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België.

3.3.3 Milieueffectenrapport van het ontwerp van marien ruimtelijk plan (plan-MER)

Voor het beoordelen van de gevolgen voor milieu, ten gevolge van het voorliggende MRP (planhorizon 2013-2019), moet een strategische milieu-beoordeling (SMB) uitgevoerd worden. De basis voor de SMB is terug te vinden in de Europese Richtlijn 2001/42/EC van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001 *betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen of programma's*. Deze richtlijn wordt omgezet via de Wet van 13 februari 2006 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's en de inspraak van het publiek bij de uitwerking van de plannen en programma's in verband met het milieu.

Overeenkomstig de wet van 13 februari 2006 start het plan MER proces met de opmaak van een screeningsfase, om antwoord te geven op de vraag of de opmaak van een plan-MER noodzakelijk is.

Er moet volgens Arcadis, auteur van het plan-MER, geen screening worden uitgevoerd omdat het plan van rechtswege plan-MER plichtig is (artikel 6§1 van de wet van 13 februari 2006).

Vervolgens wordt een scopingdocument opgemaakt, ook “ontwerpregister” genoemd (artikel 10 §1 van de Wet van 13 februari 2006). Het ontwerpregister is bedoeld om de reikwijdte en het detailniveau van de strategische milieubeoordeling voor het ontwerp MRP te bepalen. In dit document wordt een beschrijving gemaakt van het plan of programma en worden de te bestuderen scenario's toegelicht. Aan de hand van een begeleidingsinstrument voor scoping, wordt nagegaan welke milieueffecten als mogelijk significant aanzien worden en bijgevolg bestudeerd dienen te worden in het plan-MER.

Een ontwerpregister wordt voor advies voorgelegd aan een adviescomité, genoemd het ‘Adviescomité SEA’ waar verschillende federale instanties deel van uitmaken. Dit adviescomité heeft 30 dagen tijd om opmerkingen te formuleren. Deze opmerkingen worden in rekening genomen bij de opmaak van het definitieve register, dit in overleg met de Dienst Marien Milieu van de FOD Volksgezondheid die finaal beslist over het register. Het definitieve register wordt vervolgens aan het Adviescomité SEA bezorgd.

In een volgende stap wordt op basis van het register een milieueffectenrapport opgemaakt, dat op zijn beurt zowel aan het Adviescomité SEA, als aan betrokken instanties en het publiek wordt voorgelegd. In geval van grensoverschrijdende effecten, worden ook de relevante lidstaten geconsulteerd.

In een finaal stadium van de procedure wordt een eindverklaring opgesteld, waarin o.a. het milieueffectenrapport en de raadplegingen ervan worden samengevat.

Arcadis, als studiebureau, heeft in het scopingdocument de vooropgestelde alternatieven besproken en voor advies voorgelegd aan het Adviescomité SEA. De motivering voor de alternatieven is gebaseerd op een uitgebreide studie van mogelijke ruimtelijke beleidsopties en een argumentatie voor niet weerhouden alternatieven, beschreven in het voorliggende marien ruimtelijk plan. In tegenstelling tot de Vlaamse procedure worden volgens Arcadis de alternatieven enkel voorgelegd aan het adviescomité SEA, en niet zozeer vrijgegeven voor publieke raadpleging.

De visie voor het Belgische deel van de Noordzee (BNZ) gaat uit van een schone, gezonde, veilige, productieve en biologisch diverse zee. Deze visie op langere termijn werd vertaald naar concrete milieu-, veiligheids-, economische, culturele, sociale en wetenschappelijke doelstellingen voor het BNZ voor de planhorizon 2019. Deze doelstellingen werden verder vertaald in een grafisch plan. Het resulterende Marien Ruimtelijk Plan (MRP) vormt het vooropgesteld Alternatief 1. Op basis van bijkomende motiveringen (inclusief niet weerhouden alternatieven) vermeld in het voorliggende MRP werd een bijkomend alternatief (Alternatief 2) gedefinieerd. Beide alternatieven werden afgewogen ten opzichte van het nulalternatief (de referentiesituatie) en verder bestudeerd in het plan-MER.

De belangrijkste verschilpunten van alternatief 2 ten opzichte van het voorliggende MRP (alternatief 1) kunnen volgens Arcadis als volgt worden samengevat:

- Verder doorgedreven vorm van natuurbescherming;
- Meer randvoorwaarden voor de aanleg van kabels en pijpleidingen;
- Keuze voor het voorzien van concessiezones voor een energie-atol en een zone voor een ‘stopcontact op zee’ op andere locaties en voor een offshore haven verder in zee;
- Afbouw van visserij sector en inkrimping van de zones voor militaire activiteiten;
- (Verdere) beperkingen voor onderzoek en recreatieve activiteiten.

Het nulalternatief, alternatief 1 en alternatief 2 voor natuurbescherming (Tabel 1 in het plan-MER, p 31) kan als volgt worden samengevat.

Nulalternatief:

- behoud contouren en aantal huidige natuurbeschermingsgebieden;
- verder uitwerken en implementeren verdere natuurbeschermingsmaatregelen;
- verder afstemming maatregelen met nabijgelegen natuurbeschermingsgebieden in Frankrijk en op land;
- geen intentie meervoudig ruimtegebruik in functie van natuurbescherming of –compensatie.

Alternatief 1:

- behoud contouren en aantal huidige natuurbeschermingsgebieden;
- verder uitwerken en implementeren van algemene en specifieke natuurbeschermingsmaatregelen. Een van de specifieke maatregelen ter hoogte van de Vlaamse Banken is onder andere de aanduiding van zones voor bodembescherming (met beperkingen voor visserij);
- verdere afstemming maatregelen met nabijgelegen natuurbeschermingsgebieden in Frankrijk en op land;
- stimuleren meervoudig ruimtegebruik.

Alternatief 2:

- Natura2000 gebied ‘Vlakte van de Raan’ wordt opnieuw erkend als habitatrichtlijngebied in Belgische wetgeving;
- verder uitwerken en implementeren algemene en specifieke natuurbeschermingsmaatregelen. Een specifieke maatregel ter hoogte van de Vlaamse Banken is onder andere de aanduiding van zones voor bodembescherming (met volledig verbod voor visserij);
- verdere afstemming met maatregelen met nabijgelegen natuurbeschermingsgebieden in Frankrijk en op land, en met Nederlands Natura2000 gebied ‘Vlakte van de Raan’ (wanneer Belgisch gebied opnieuw is erkend);
- stimuleren exclusief ruimtegebruik voor natuurbescherming (buiten natuurbeschermingszones).

Door de verscheidenheid aan activiteiten en mogelijke milieueffecten is het volgens de opsteller van het plan-MER niet steeds evident om een duidelijke keuze te maken tussen de voorliggende alternatieven. Afhankelijk van het beschouwde effect kan de voorkeur uitgaan naar een bepaald alternatief. Hoewel het niet-weerhouden alternatief 2 bijvoorbeeld meer garanties biedt voor natuurbescherming door het volledig vrijwaren van bodemberoerende visserij in het Habitatrichtlijngebied ‘Vlaamse Banken’, en een grotere bijdrage levert tot de reductie van broeikasgassen door het voorzien van een bijkomende windmolenzone, betekent de keuze voor uitbreiding van bepaalde activiteiten binnen alternatief 2 (nieuwe windmolenzone, uitbreiding baggerlocaties, nieuwe zone voor zandontginning, bouw offshore haven concessiezone energie-atol ver van de kust) mogelijks een grotere milieudruk (grotere kans op verstoring fauna, aanvaringen, oliecontaminatie, etc.).

Gezien voorliggend onderzoek een plan-MER betreft, zal een gedetailleerde effectbespreking en beoordeling van diverse nieuwe ontwikkelingen gebeuren op projectniveau (project-MER). Uitgaande van het voorzorgsprincipe en afweging van alle beleidskeuzes, geniet het voorliggende MRP (alternatief 1) vaker de voorkeur, boven het niet-weerhouden alternatief 2.

4 Advies

[1] De Raad stelt vast dat het ontwerp Marien Ruimtelijk Plan (MRP) op een relatief korte tijd tot stand is gekomen en dat het ontwerp MRP bovendien reeds zeer concrete maatregelen bevat, bijvoorbeeld inzake de realisatie van Natura 2000 (SBZ-H Vlaamse Banken). De Raad kan zich vinden in het feit dat in het ontwerp MRP ruimtelijke doelstellingen worden opgenomen, maar meent dat bijvoorbeeld de zeer concrete maatregelen en omschrijving niet in een KB thuishoren maar het voorwerp zouden moeten uitmaken van nader overleg met alle belanghebbenden (bijvoorbeeld een apart maatregelenprogramma).

[2] De Raad begrijpt de noodzaak van een marien ruimtelijk plan (MRP). Het creëert transparantie en duidelijkheid voor alle betrokkenen en het beperkt een verdere sluipende besluitvorming wat betreft benutting van de ruimte.

[3] De Raad is bezorgd over de gevolgen van de vermindering van flexibiliteit om te zoeken naar duurzame vangsten door de inperking van de ruimte. Het verplichte verplaatsen van visserij-activiteiten kan leiden tot concentratie en/of een noodzaak om die activiteiten uit te voeren in een gebied waar meer milieu-impact per vangsthoeveelheid kan voorkomen dan bij meer open ruimte. Ook op het vlak van economische leefbaarheid vormt dit een probleem.

[4] In het algemeen pleit de Raad voor een maximale toegankelijkheid van het BDN¹³ ten behoeve van visserij. Voor het optimaal uitvoeren van visserijactiviteiten is een zo vrij mogelijke keuze in het gebruik van de ruimte een zeer belangrijk gegeven. Vissers moeten zich kunnen verplaatsen: bij geringe visbestanden of de aanwezigheid van veel juveniele vis in een visgebied, zal een vaartuig wensen uit te wijken naar andere visgronden. Door sluitingen of beperkingen op te leggen aan bepaalde gebieden, wordt die flexibiliteit beperkt. Mogelijks dient dan noodgedwongen gevist te worden in gebieden die minder optimaal zijn en minder opbrengst geven.

Met het ontwerp MRP stelt de Raad echter een verdere inperking vast van de ruimte beschikbaar voor de visserij. Het feit dat in het MRP specifieke (bijkomende) zones worden voorzien voor energieopwekking en –opslag, ‘stopcontacten op zee’, kabellegging, aggregatenwinning, baggerstortzones en munitieopslag, bemoeilijkt en of beperkt visserijactiviteiten, vergt aanpassingen of sluit visserij in bepaalde gevallen volledig uit.

De SALV stelt vast dat de uitbreiding van 3 naar 4,5 zeemijl positief is voor de kustvisserij maar vraagt voorafgaand aan dergelijke beslissing de gevolgen voor de rest van de vloot nauwkeurig in kaart te brengen. Tevens vraagt de Raad zich af wat de gevolgen zullen zijn op de relaties met de buurlidstaten.

[5] De Raad wijst tevens op de mogelijke impact op het milieu en meer specifiek op de visbestanden en de bodemintegriteit vanwege lawaaihinder, magnetische velden en andere eventuele gevolgen van de vele nieuwe projecten in het gehele BDN. Immers, met het plan komt nu duidelijk naar boven hoe intensief het Belgisch gedeelte van de Noordzee gebruikt wordt door allerhande (ook veel relatief nieuwe) actoren. In het algemeen maakt de Raad zich zorgen over het gevolg van de vele activiteiten in het BDN op de goede milieutoestand.

[6] Laat visserij, onder bepaalde voorwaarden, toe in de windmolenparken. De Raad apprecieert de mogelijkheid om aan mariene aquacultuur te doen binnen de, voor de reguliere vaart gesloten, zones voor energieproductie.

De SALV meent echter dat binnen de zones voor energieproductie ook, onder bepaalde voorwaarden, visserij mogelijk moet zijn. Het ILVO schrijft in een rapport¹⁴ : *Er wordt verwacht dat*

¹³ BDN = Belgische Deel van de Noordzee

¹⁴ <http://www.ilvo.vlaanderen.be/Portals/6/Documents/Visserij/Maripas.pdf>

verschillende vis- en schaaldierpopulaties in deze zones zullen toenemen. Voorbeelden hiervan zijn zeebaars, noordzeekrab en kreeft. Deze kunnen op een duurzame en ecologische wijze bevestigd worden door een kleinschalige passieve visserij, zonder bodemberoering. De Raad onderschrijft de stelling van het ILVO: De Vlaamse Regering promoot de reconversie van de visserij naar meer duurzame alternatieven. Vandaar dat elke opportuniteit inzake alternatieve visserij en maricultuur moet aangegrepen worden. Er dient een socio-economische consensus nagestreefd met ruimte voor wederzijds overleg. Een degelijke planning zal noodzakelijk zijn samen met de nodige afspraken tussen de betrokken partijen, een beperking van de toegang en een goede kennis van de reglementering en beschikbare visserij- en maricultuurtechnologie. Tenslotte kan het duurzaam karakter van windenergie enerzijds en de kleinschalige passieve visserij en maricultuur anderzijds een synergetisch effect hebben op het imago van zowel de energiesector als de visserijsector.

[7] De Raad vraagt om werk te maken van een flankerend beleid voor de kustvisserij bij de verdere uitwerking van het MRP. Dat flankerend beleid kan bestaan uit:¹⁵

- een samenwerking met alle belanghebbenden (betrokken overheden op het federaal en Vlaams niveau, NGO's, sector, onderzoek);
- een adequate financiële ondersteuning en of compensatie voor de sector voorzien. Dit zou volgens de Raad kunnen door in de wetgeving een bepaling te voorzien waardoor de sectoren die nu gebruik maken van het BDN verplicht worden de professionele visserijsector te vergoeden voor de gebieden die beperkt of niet toegankelijk worden;
- bij elke activiteit in het BDN gekoppeld aan concessies, een multifunctioneel gebruik te voorzien. In de concessies zou kunnen worden opgenomen dat deze activiteiten gekoppeld moeten worden aan de visproductie;
- bij de uitvoering van toekomstige wijzingen aan het MRP, mitigerend te werk te gaan voor de kustvisserij en rekening te houden met al het voorgaande.

[8] Werk de beschermingsmaatregelen voor Natura 2000 gebieden uit in samenspraak met de belanghebbenden. De Raad stelt vast dat een aantal beschermingsmaatregelen voor Natura 2000 reeds ingebed zitten in het ontwerp MRP, met name de zoneringen en de beperkingen inzake bodemberoering. Daarover meent de Raad¹⁶:

- treed niet te beperkend op voor de visserij in zone 1 van het habitatrichtlijngebied. In artikel 6, § 1 van het ontwerp KB wordt gesteld dat de bestaande kustvisserij binnen de zone 1 alle visserij-activiteiten kan voortzetten op voorwaarde dat er rolsloffen worden toegepast op het vistuig. Voor de garnaalvisserij is de zee flap¹⁷ verplicht. Nieuwe vaartuigen mogen het

¹⁵ In het proces rond instandhoudingsdoelstellingen in Vlaanderen werd volgende afspraak gemaakt omtrent "flankerend beleid": "In het artikel 24 van de intentieverklaring, ondertekend door alle betrokken partners, wordt gestipuleerd dat "bij de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen er rekening zal worden gehouden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en me de regionale en lokale bijzonderheden. De overheidspartners waken erover dat de vooropgestelde maatregelen haalbaar en betaalbaar zijn en dat bestaande activiteiten en bedrijven maximaal worden gevrijwaard. Indien toch conflictsituaties ontstaan, zien de overheidspartners erop toe dat er in een billijke vergoeding wordt voorzien. De overheidspartners zullen deze problematiek en het bestaande instrumentarium onderzoeken en voorstellen dienaangaande ter bespreking voorleggen aan de overleggroep."

¹⁷ <http://lv.vlaanderen.be/nlapps/docs/default.asp?id=20> Met het ministerieel besluit van 8 juli 2002 (BS 13 juli 2002) werd de Europese verplichting inzake het gebruik van zeeflappen bij de garnaalvisserij omgezet naar nationaal recht. Aldus wordt het gebruik van zeeflappen in garnaalnetten verplicht gesteld aan boord van Belgische vaartuigen in de periode van 1 december tot 31 mei.

gebied bevissen met niet-bodemberoerende technieken. Bestaande vaartuigen kunnen hun vaartuig vervangen. De SALV betwijfelt of het gebruik van rolsloffen het enige alternatief is om de bodemberoering in te perken. De Raad adviseert om hier niet strikt beperkend op te treden door enkel rolsloffen toe te laten en vraagt bijgevolg dat hier ook andere aanpassingen worden toegelaten die op minstens een even beperkte mate als de rolsloffen de bodem beroeren. Er wordt constant gezocht naar nieuwe methodes met minder milieu-impact. Deze mogen zeker niet worden uitgesloten maar dienen verder te worden gestimuleerd;

- dat in zone 1, zoals gedefinieerd in artikel 6,§1, 1° van het ontwerp KB, ook volledig nieuwe vissersvaartuigen zouden moeten kunnen vissen op garnaal, mits gebruik van een alternatief met een beperktere mate van milieu-impact, zoals hierboven aangehaald. In het ontwerp KB staat nu *Nieuwe vaartuigen mogen het gebied bevissen met niet-bodemberoerende technieken*. Volgens de SALV bestaat er momenteel geen enkele techniek om op garnalen te vissen door het gebruik van niet-bodemberoerende technieken¹⁸. De SALV wijst erop dat met het huidige voorstel de bodemberoerende visserij in zone 1 wordt uitgefaseerd, dus ook de garnalenvisserij. De Raad vraagt maatregelen te nemen zodat de garnalenvisserij op lange termijn mogelijk blijft.

De SALV vraagt om bij het realiseren van Natura 2000 een transparant traject op te zetten. De Raad wijst hierbij voornamelijk op:

- het formuleren van heldere oppervlakte- en kwaliteitsdoelstellingen per soort of per habitat;
- participatie van belanghebbenden. Om tot gedragen maatregelen te komen is het essentieel om in overleg te gaan met de betrokken actoren. Via een structurele samenwerking tussen de betrokken partners moet het volgens de Raad mogelijk zijn de natuurdoelen te halen. Dit kan bijvoorbeeld binnen het ‘Convenant voor duurzame visserij¹⁹’ en de werkgroepen daarbinnen, waar de natuurorganisaties, de sector, het onderzoek en de overheid samen kunnen nadenken over het halen van de natuurdoelen. De federale overheid zou desgewenst ook deel kunnen uitmaken van zo’n werkgroep. Het uiteindelijke doel van het convenant is immers om te komen tot een duurzame en maatschappelijk gewaardeerde Vlaamse visserij waarin ruimte is voor onderling overleg tussen de verschillende belanghebbenden waardoor voor de sector een continue lerende omgeving wordt gecreëerd;
- het belang van monitoring. De Raad verwijst hierbij naar de vraag van de partners die betrokken waren bij het IHD-proces in Vlaanderen: *Alle betrokken partners vragen dat er in de toekomst meer inspanningen geleverd worden om de kennislacunes over de verspreiding en de kwaliteit van Europese habitats en leefgebieden van Europese soorten weg te werken.*

¹⁸ Stouten en Depestele hebben aangetoond dat passieve visserijmethodes rendabele technieken kunnen zijn binnen de Belgische context. Een aantal vissers hebben dit trouwens in de praktijk al duidelijk aangetoond. Deze visserijen hebben erg lage exploitatiekosten, dikwijls een goede kwaliteit van de vangst en doorgaans een erg lage milieu-impact. De verschillende methodes die op het ILVO werden uitgetest, in samenwerking met de reders van de vaartuigen N.95, O.369 en O.554, zijn:

- hengeltvisserij op zeebaars
- longlinevisserij
- verschillende types staand wantvisserij op tong
- staand wantvisserij op tarbot en griet
- pottenvisserij op zeekat
- pottenvisserij op garnaal

Met uitzondering van de pottenvisserij op garnaal bleek elk van deze visserijen een haalbaar alternatief.

(bron: http://www.natuurpunt.be/uploads/natuurbehoud/kustwerkgroep/documenten/rapport_visserij.pdf)

¹⁹ Ondertekend op 30/8/2011 door minister Peeters, het departement Landbouw en Visserij, het ILVO, de Rederscentrale en Natuurpunt. Het doel is samen werk te maken van een duurzame Vlaamse visserij

Betere monitoringsgegevens moeten toelaten om naar Europa accurater te rapporteren over de staat van instandhouding van Europese natuurwaarden, de mate waarin de instandhoudingsdoelstellingen in Vlaanderen worden gerealiseerd en de efficiëntie en effectiviteit van de genomen maatregelen en acties;

- het opzetten van een degelijk flankerend beleid zoals reeds aangehaald in [7].

[9] De Raad vindt de tabel met de indeling van visserijtechnieken volgens bodemberoering, zoals opgenomen in bijlage 1, niet correct en te statisch. Het verminderen van de bodemberoering mag niet vertaald worden naar een beperkt aantal technieken, maar moet het resultaat zijn van overleg en de nodige ruimte krijgen om via voortschrijdend inzicht te worden aangepast. De Raad dringt er daarom op aan om de betreffende tabel te schrappen en een studie te voorzien die de hele impact van een visserijtechniek in kaart brengt en deze daarenboven in perspectief plaatst ten opzichte van alle menselijke en natuurlijke impactvormen.

[10] Technische en taalkundige opmerkingen.

- De Raad wijst erop dat de referentie naar artikel 5, §4 in de artikels 2 tot en met 4 van het ontwerp KB vervangen moeten worden door artikel 5bis, §4.
- De laatste zin in artikel 6,§1,1° “Bestaande vaartuigen kunnen hun vaartuig vervangen” moet volgens de SALV vervangen worden door “Bestaande vaartuigen kunnen vervangen worden”.
- De Raad wijst op de inconsistentie tussen de bijlage 2 en het ontwerp KB voor wat betreft de sportvisserij. Enerzijds staat in artikel 15 van het ontwerp KB vermeld dat recreatieve activiteiten overal zijn toegelaten in de Belgische zeegebieden behoudens recreatieve visserij met bodemberoerende activiteit in zones zoals afgebakend in artikel 6 §1 (zone 1) en andersluidende bepalingen die een verbod of voorwaarden instellen.

Anderzijds staat in bijlage 2 bij het ontwerp KB echter *Voor de sportvisserij geldt in het volledige habitatrichtlijngebied een volledig verbod op bodemberoerende technieken.*